

NOTAT

1. budgetstatus for budget 2026 – 2029

1. Sammenfatning

Denne første budgetstatus for 2026–2029 giver Kommunalbestyrelsen overblik over ændringer, der påvirker budgetbalancen. Som det fremgår af hovedoversigten nedenfor, så er der i budgetforslaget for 2026 driftsudgifter for 2.141,8 mio. kr. Kommunens driftsindtægter fra skat, tilskud og udligning beløber sig til 2.255,9 mio. kr. Samlet giver dette et driftsoverskud 114,1 mio. kr.

Driftsoverskuddet skal finansiere anlægsbudgettet og de finansielle budgetposter (renter, afdrag og balanceforskydninger). I 2026 er der anlægsprojekter for 89,7 mio. kr., afdrag på lån for 39,7 mio. kr. og netto-renteindtægter på 0,8 mio. kr. Der er således samlet set udgifter for 128,5 mio. kr., som skal finansieres, og med et driftsoverskud på 114,1 mio. kr. giver det et likviditetsunderskud på 14,4 mio. kr. Beløbet er 7,4 mio. kr. lavere end planlagt i budgettet for 2025–2028, hovedsageligt fordi visse anlægsudgifter er fremrykket fra 2026 til 2025.

Hovedoversigt

Mio. kr.	Budget 2026 (Vedtaget i 2024)	BF2026	2027	2028	2029
Driftsudgifter	2.076,5	2.131,8	1.979,3	2.000,8	2.030,3
Servicero busthedspulje	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
A. Driftsvirksomhed	2.086,5	2.141,8	1.989,3	2.010,8	2.040,3
B. Anlægsvirksomhed	88,0	89,7	114,6	88,1	63,8
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	70,5	0,0	65,8	134,5	206,9
Drift og anlæg i alt	2.245,0	2.231,5	2.169,7	2.233,4	2.311,0
C. RENTER	4,2	-0,8	0,4	0,6	0,6
D. Balanceforskydninger	0,0	0,0	7,0	16,7	0,0
E. AFDRAG PÅ LÅN	39,7	39,7	39,2	37,6	37,6
SUM (A + B + C + D + E)	2.288,9	2.270,3	2.216,3	2.288,3	2.349,3
Forbrug af likviditet / Kasseopbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Optagne lån (8.55.63 – 8.55.79)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiering	-2.267,1	-2.255,9	-2.144,7	-2.228,6	-2.314,7
Finansiering i alt	-2.267,1	-2.255,9	-2.144,7	-2.228,6	-2.314,7
LIKVIDITETUNDERSKUD (+)	21,8	14,4	71,6	59,7	34,6
LIKVIDITETOVERSKUD (-)					

Budgetforslaget tager udgangspunkt i statsgarantien for 2026, som er udmeldt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet. For årene 2027–2029 er indtægtsgrundlaget baseret på KL's seneste estimater for statsgarantien i disse år.

KL's pris- og lønprognoser fra juni 2025 er anvendt, og der er foretaget en teknisk justering for udviklingen i pris- og lønniveauet fra 2024 til 2025.

2. Hovedresultat

Lejre Kommunes budgetlægning er – som alle andre kommuners budgetlægning – underlagt en række eksterne grundvilkår.

Finansiering

Der er udarbejdet selvstændigt notat omkring finansiering – altså kommunens indtægter fra skat, tilskud og udligning.

Serviceramme

KL har udmeldt en vejledende serviceramme for Lejre Kommune på 1.637 mio. kr. i 2026. I den første budgetstatus er serviceudgifterne opgjort til 1.655 mio. kr., hvilket overstiger den vejledende ramme med 18 mio. kr. Overskridelsen skyldes hovedsageligt at udgifterne på folkeskoleområdet stiger med netto 6 mio. kr. fra 2025 til 2026 i overensstemmelse med budgettet fra 2024, hvor der blev prioriteret flere midler til skolerne. Der er foretaget demografiregulering af alle områder, men særlig er budgettet til dagtilbudsområdet øget med 6 mio. kr. Endelig så sker der det teknisk, at budgettet til de specialiserede socialområder stiger, men det modsvares af øget refusion. Så driftsbevillingen i Lejre Kommune er uændret. Refusionen er ikke en del af serviceudgifterne så i Lejre Kommunes serviceudgifter registreres en stigning på 4 mio. kr.

Servicerammen gælder kun for ét år. Den beregnes og udmeldes på baggrund af kommunernes seneste budgetter.

En del af bloktilskuddet – i alt 3 mia. kr. – er betinget af, at kommunerne efter finansministerens vurdering har budgetteret i overensstemmelse med de aftalte udgiftsrammer for serviceudgifter.

Hvis det betingede bloktilskud ikke kan udbetales fuldt ud, har indenrigs- og sundhedsministeren mulighed for at beslutte, hvordan en eventuel tilskudsnedsettelse skal fordeles. Det kan ske:

- Kollektivt – til alle kommuner.
- Individuelt – baseret på den enkelte kommunes budgetadfærd.
- Kombineret – en blanding af kollektiv og individuel vurdering.

Ordningen giver mulighed for en konkret vurdering af årsagerne til, at kommunernes samlede budgetter for serviceudgifter overstiger de forudsatte rammer i det pågældende år.

Anlæg

Lejre Kommunes tekniske bruttoanlægsramme for 2026, som er udmeldt af KL,

udgør 100,7 mio. kr. Budgetforslaget for 2026–2029 indeholder bruttoanlægsudgifter på 89,7 mio. kr. i 2026, hvilket er 10,5 mio. kr. under den udmeldte ramme. Dette skal ses i sammenhæng med fremrykning af 17,1 mio. kr. til 2025 (en del af Hvalsø Plejehjem ombygges til Familiehuset).

I anlægsbudgettet er indarbejdet en række nye anlægsprojekter i forhold til budget 2025. Det drejer sig i 2026 om udvidelse af Lejre Børnehus, som blev vedtaget i KB 25/8-25, samt nye projekter omkring renovering af kunstgræsbanen og halgulv i Lejre. I overslagsårene 2027-29 er der endvidere indarbejdet udgifter til nyt plejehjem i Hvalsø (servicearealer), en pulje til øget dagtilbudskapacitet, udvidelse af tandplejen samt udskiftning af kunstgræstæppet i Hvalsø.

Anlægsudgifterne er opgjort som bruttoanlægsudgifter på det skattefinansierede område, ekskl. udgifter til ældreboliger.

I 2026 er der tilknyttet en sanktion på de kommunale anlægsbudgetter. Det betyder, at 1 mia. kr. af bloktilskuddet – svarende til 4,6 mio. kr. for Lejre Kommune – er betinget af, at kommunerne samlet set overholder det aftalte anlægsniveau på 22,3 mia. kr. ved budgetvedtagelsen. Der er ingen sanktion ved regnskabsaflæggelsen.

Grundkapitalindskud og andre finansielle poster

I budgettet for 2026-29 er der indarbejdet 7 mio. kr. i 2027 og 16,7 mio. kr. i 2028 til betaling af kommunalt grundkapitalindskud vedrørende almene boliger. Det drejer sig om et projekt i Ejby med ca. 35 almene boliger og et projekt i Hvalsø med 72 almene ældreboliger (nyt plejehjem).

Likviditet

Lejre Kommune har pr. 31. juli 2025 en gennemsnitlig likviditet på 340,3 mio. kr., opgjort efter kassekreditreglen som et gennemsnit over 365 dage. Dette svarer til 11.128 kr. pr. indbygger, hvilket er på niveau med landsgennemsnittet på 11.239 kr. pr. indbygger. Kassebeholdningen forventes at stige til 360 mio. kr. ved udgangen af 2025 og herefter udvikle sig som illustreret nedenfor:

Udvikling i gennemsnitlig kassebeholdning				
	2026	2027	2028	2029
Træk på kassebeholdningen i året	14,5	71,5	59,5	34,3
Gennemsnitlig kassebeholdning (ultimo)	345,5	274	214,5	180,2

I kassebeholdningen er der ca. 30 mio. kr. som er de kommunale ældreboligers opsparing til vedligeholdelse. Dette beløb forventes ikke anvendt, men skal forblive "reserveret" i kassebeholdning.

Herudover gøres opmærksom på, at kassebeholdningen også afspejler besluttede, men ikke gennemførte anlægsprojekter. Ved indgangen til 2025 udgjorde dette 172 mio. kr.

Der er ikke øvrige forpligtelser i kassebeholdningen, som der skal tages højde for i vurderingen af kassebeholdningens størrelse.

3. Statsgaranti eller selvbudgettering

Ved budgetlægningen skal kommunerne vælge, om skatteprovenuet – som udgør en væsentlig del af Lejre Kommunes indtægter – skal beregnes ud fra statsgaranti eller selvbudgettering.

- Statsgaranti indebærer, at budgettet baseres på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag samt tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb. Statsgarantien gælder kun for budgetåret 2026.
- Selvbudgettering betyder, at kommunen anvender egne skøn over udskrivningsgrundlag og folketal, og at tilskud og udligning beregnes på baggrund af disse forudsætninger. Overslagsårene 2027–2029 baseres altid på selvbudgettering.

Kommuner, der selvbudgetterer, bliver tre år efter budgetåret reguleret i forhold til forskellen mellem de budgetterede og faktiske værdier.

Ny selvbudgetteringsordning fra 2026

Fra og med budgetåret 2026 er der indført en ny ordning med følgende formål:

- At reducere antallet af kommuner, der vælger selvbudgettering.
- At målrette ordningen mod vækstkommuner, som fortsat skal have mulighed for at selvbudgettere.
- At skabe større budgetsikkerhed for kommuner, der vælger statsgarantien, ved at minimere den negative bloktilskudseffekt.

Den væsentligste ændring i den nye ordning er, at efterreguleringen fremover alene baseres på lokal udvikling i den enkelte kommune. Tidligere tog reguleringen udgangspunkt i landsgennemsnittet, som blev genberegnet og anvendt som grundlag for efterreguleringen.

Fra 2026 fastholdes det landsgennemsnitlige niveau i forhold til de statsgaranterede værdier.

Øvre grænse for gevinst ved selvbudgettering

Den nye ordning indfører en maksimal samlet gevinst ved selvbudgettering på 1,5 mia. kr. Denne grænse reguleres årligt i takt med udviklingen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag – dog maksimalt med 5 pct. pr. år, startende fra 2027.

Statsgaranti eller selvbudgettering i Lejre i 2026

Administrationen udarbejder et beslutningsgrundlag medio september 2025. Der afventes seneste skøn for indkomstudviklingen, som præsenteres i "Økonomisk

Redegørelse" i slutningen af august. Derudover afventes den faktiske udvikling i indbyggertallet pr. 31. august, som først ligger fast 7. september.

4. Pris- og Lønregulering (PL)

Der indgår i 1. budgetstatus KL's seneste skøn fra juni 2025 for udviklingen i priser- og lønninger i forhold til drift og anlæg.

Pris- og lønskønnet er baseret på oplysninger om grundlaget for Økonomiministeriets Økonomisk Redegørelse, maj 2025, overenskomstforlig, oplysninger fra Danmarks Statistik samt beregninger af KL.

Tabel 3 - KL's pris- og lønfremskrivning indarbejdet i budgetforslag 2026 -2029

	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
Løn (hovedart 1 og 5.1)	4,22	3,48	3,00	3,00	3,00
Brændsel (art 2.3)	0,73	0,90	1,23	1,23	1,23
Øvrige varer og anskaffelser (art 2.2, 2.6, 2.7 og 2.9)	1,67	1,33	1,23	1,23	1,23
Entreprenør- og håndværkerydelser (art 4.5)	2,50	1,90	1,90	1,90	1,90
Øvrige tjenesteydelser (art 4.0 og 4.9)	2,90	2,70	2,70	2,70	2,70
Tilskud til kollektiv trafik (konto 2.32.31 grp. 001)	2,57	2,35	2,35	2,35	2,35
Priser i alt	2,60	2,37	2,37	2,37	2,37
Løn og priser i alt	3,7	3,1	2,8	2,8	2,8

5. Forudsætninger og væsentlige elementer

Drift

Budgetforslaget tager udgangspunkt i år 2026 fra det vedtagne budget 2025-2028 (1. overslagsår). Hertil er indregnet vedtagne budgetændringer siden vedtagelsen af budget 2025-2028, PL-fremskrivning (hvor der også er sket en opjustering i forhold til 2025), påvirkning af demografiske ændringer samt øvrige tekniske korrektioner.

1. budgetstatus for budget 2026-2029 tager udgangspunkt i følgende:

1. Budgetforslaget dannes ud fra overslagsårene 2026-2028 i det vedtagne budget 2025.
2. Konkrete politiske beslutninger i Kommunalbestyrelsen og Økonomiudvalg med konsekvens for budget 2026-2029 frem til 23. juni 2025 er indarbejdet i budgetforslaget med såvel positive som negative konsekvenser (inklusive eventuelle korrektioner for tidsbegrænsede bevillinger).

3. Budgettet er fremskrevet med KL's seneste prognose for udviklingen i priser- og lønninger (juni måned 2025).
4. Konsekvenserne af ny lovgivning, herunder områder omfattet af bloktilskudsregulering, det udvidede totalbalanceprincip (DUT), er indarbejdet med i alt 3,8 mio. kr. i 2026 -2029.
5. Der er indarbejdet demografikorrektioner på baggrund af Lejre Kommunes egen befolkningsprognose. Befolkningsprognosen danner grundlag for den demografiske korrektion på en række af kommunens serviceområder, jf. politiske beslutninger om demografimodeller.
6. Beskæftigelsesreform: I budgetforslag 2026-2029 er indarbejdet et scenarie, hvor udgiftsniveauet i Lejre Kommune er tilpasset de besluttede ændringer ifm. beskæftigelsesreformen. Alle beløb er beregnet med fuld indfasning i 2027 og halv effekt i 2026. Det betyder, at der i 2026 er indregnet en besparelse på 1,8 mio. kr., stigende til 3,6 mio. kr. fra 2027 og fremefter.
7. For de lovbundne og konjunkturafhængige områder (kontantydelse, sikringsydelse, beskæftigelse mv.) tages der udgangspunkt i Lejre Kommunes eget skøn for aktivitetsniveau 2026-2029, og økonomiaftalen for 2026, som stemmer overens.

Skønnet afspejler forventningerne til udviklingen i antallet af borgere på overførsler. Den forventede stigning fra 2025 til 2026 skyldes primært øgede udgifter til førtidspension og arbejdsløshedsdagpenge, som samlet vurderes at medføre merudgifter på ca. 2,1 mia. kr. i 2026, når opgjort i samme pris- og lønniveau (2025-1).

Udviklingen er drevet af stigende aktivitet i disse ydelsesgrupper gennem 2024 og ind i 2025. Særligt antallet af førtidspensionister er steget markant og forventes at fortsætte denne udvikling i 2025 og 2026. Modsat er væksten i antallet af seniorpensionister fladet ud siden 2024, hvilket har medført en nedjustering af skønnet for 2025. For 2026 forventes et fald i aktiviteten, og udgiften er derfor 0,2 mia. kr. lavere end ved midtvejsvurderingen for 2025 (i faste priser).

8. Sundhedsreform: I forlængelse af regeringens sundhedsreform fra 2024 har regeringen, KL og Danske Regioner i maj 2025 indgået en samlet aftale – Forårsaftalen 2025 – om implementeringen af reformen og udmøntningen af en række konkrete initiativer med betydning for den kommunale økonomi.
KL har på baggrund af kommunernes indmeldinger udarbejdet et skøn over reformens konsekvenser for de enkelte kommuner. For Lejre Kommune betyder skønnet, at indtægterne forventes reduceret med 144,9 mio. kr. fra 2027, mens udgifterne samtidig falder med 161,6 mio. kr. fra 2027. Det giver en samlet gevinst på 16,7 mio. kr. i 2027.

Som en del af sundhedsreformen er der indført en midlertidig neutraliseringsordning. Den sikrer, at en kommune i overgangsperioden maksimalt kan tabe eller vinde et beløb svarende til 0,05 % af kommunens beskatningsgrundlag pr. år, når opgaver flyttes, og den kommunale medfinansiering (KMF) afskaffes. Tab eller gevinster ud over denne

grænse neutraliseres via ordningen, som gælder fra 1. januar 2027 til og med 2028.

For Lejre Kommune betyder det, at vi skal bidrage med 12,4 mio. kr. til kommuner med tab, hvilket reducerer vores gevinst til 4,3 mio. kr. Ovenstående er indarbejdet i budgetforslag 2026-2029. På grund af usikkerhederne omkring udgiftsniveauet i 2027 er de 4,3 mio. kr. fastholdt i budgettet for 2027 på sundhedsområdet. Der arbejdes på at kvalificere og specificere udgifterne frem mod budgetlægningen til budget 2027-30.

Tabel 4 - Økonomien i sundhedsreformen

	1.000 kr. 2026 PL	Ændring
Reduceret udgifter		
DUT-sagen, opgaveflyt akutsygepleje		1.927
DUT-sagen, opgaveflyt midlertidige pladser		20.139
DUT-sagen, opgaveflyt specialiseret rehabilitering		2.091
DUT-sagen, opgaveflyt patientrettet forebyggelse		1.912
DUT-sagen, opgaveflyt specialiseret genoptræning		337
DUT-sagen, opgaveflyt avanceret genoptræning		90
Fald i udgifter som følge af bortfald af KMF		135.152
Besparelse udgifter		161.649
Reduceret tilskud		
Samlet ændring i bloktilskud vedr. fald i udgifter		-154.967
Ændring i bloktilskud vedr. bortfald af statsligt tilskud vedr. fastfrysning af KMF		661
Samlet ændring i udligning		9.401
Reduceret indtægter bloktilskud		-144.905
Gevinst før bidrag		16.745
Bidrag til kommuner der taber		-12.430
Gevinst efter bidrag (som fastholdes på sundhedsområdet)		4.314

9. Ny plejehjem i Hvalsø: Det nye plejehjem i Hvalsø opføres af Boligselskabet Sjælland, mens OK-Fonden står for den fremtidige drift. Projektet er indarbejdet i budgetforslaget med følgende økonomiske elementer:

- Anlægsudgifter: 61,5 mio. kr. (eksklusiv 9,7 mio. kr. som tidligere er afsat til plejehjemmet)
- Grundkapitalindskud: 16,7 mio. kr.

Driftsudgifter: 4,5 mio. kr. i 2028, stigende til 18 mio. kr. årligt fra 2029 og frem.

Det skal understreges, at der er tale om et foreløbigt skøn, som vil blive nærmere kvalificeret og konkretiseret i forbindelse med udarbejdelsen af budgettet for 2027-2030.

10. Ældrereform: Som led i ældrereformen træder en række nye lovgivninger i kraft pr. 1. juli 2025, hvilket markerer den mest omfattende ændring af ældreplejen i årtier. Kommunalbestyrelsens beslutning den 24. juni 2025 om valg af model for helhedspleje er indarbejdet i budgetforslaget for 2026-2029. Den vedtagne model medfører ikke ændringer i det eksisterende serviceniveau, men introducerer fem forløbspakker, som borgere omfattet af ældreloven kan visiteres til. Budgettet for ældreområdet i perioden 2026-2029 ligger inden for de økonomiske rammer, der blev fastlagt i budget 2025-2028, og understøtter implementeringen af reformen uden behov for yderligere finansiering.
11. Lejre Kommunes almene ældreboliger administreres af DAB efter udbud med virkning fra 1. januar 2024. DAB's budgetforslag for 2026 er indarbejdet i Lejre Kommunes samlede budget for perioden 2026-2029. Budgettet omfatter bl.a. ekstraordinær vedligeholdelse af kommunale servicearealer for i alt 3 mio. kr., herunder installation af ny varmepumpe på Grønnehave. Vedligeholdelsen beslattes af afdelingsbestyrelsen i den enkelte boligafdeling og finansieres via afdelingens opsparing til vedligeholdelse. Lejre Kommunes likviditet inkluderer aktuelt 33,5 mio. kr., som beboerne i kommunens ældreboliger har opsparet til vedligeholdelsesformål.
12. På området kollektiv trafik er der indarbejdet det fremsendte budgetforslag fra Movia.
13. I forhold til Lejre Brandvæsen er indarbejdet 1,7 mio. kr. årligt i budgetforslag 2026-2029

Anlæg

Anlægsudgifterne udgør i 1. budgetprognose for 2026 -2029 i alt 89,7 mio. kr. i 2026. De fem linjer i anlægsoversigten som er fremhævet med gul farve, er ikke godkendt med en beslutning i Kommunalbestyrelsen. De er dog taget med i administrationens forslag, da det vurderes som uundgåeligt, hvis nuværende serviceniveau skal opretholdes.

Tabel 5 – anlægsudgifter 2026 -2029

Anlægsprojekt (1.000 kr.)	2026	2027	2028	2029
Anlæg i alt (budgetforslag 2026-2029)	89.659	114.590	88.092	63.792
Broer 2026	3.395	3.395	3.395	3.395
Trafiksikkerhed cykel- og gangstier 2026	7.312	7.312	7.312	7.312
Asfalt og slidlag 2026	8.045	6.304	6.304	6.304
Pulje til tilgængelighed handicap 2026	610	610	610	610
Vedl. kommunale bygninger 2026	17.338	17.338	17.338	17.338
Landsbypuljen 2026	1.103	1.103	1.103	1.103
Invest.plan udearealer idræt+fritsomr 26	5.223	5.223	5.223	5.223
Nationalpark 2026	418	418	418	418
Pulje Investeringer Velfærdsteknologi 26	0	0	2.089	2.089
Faste anlæg i alt	43.444	41.703	43.792	43.792
Kunstgræsbane i Kr. Såby	8.110			
Padelbane Lejre,Hvalsø,Osted,Gevninge,Kr Hyllinge	1.149			
Hvalsø skole 1. etape	13.834			
Cykelsti Munkholmbroen - Rye (tilskud)	1.000	12.857		
Renovering Kirke Saaby Skole (inkl. udearealer)	5.223	5.223		
Tilbygning til daginstitution i Allerslev	10.000	8.700		
Servicearealer på nyt Hvalsø Plejehjem		41.507	20.000	
Dagtilbudskapacitetspulje			20.000	20.000
Udskiftning af kunstgræsbaner	4.300		4.300	
Halgulv Lejre	2.600			
Udbygning af tandplejen		4.600		
Anlægsprojekter i alt	46.215	72.887	44.300	20.000

6. Kommende budgetproces

Tidspunkt	Aktivitet
1. september	Økonomiudvalget 1. behandler budgetforslag for 2026-2029 og det tekniske budget fremsendes til kommunalbestyrelsens 1. behandling.
8. september	Kommunalbestyrelsen 1. behandler budget 2026-2029.
9. september	Høringsproces af budgetforslag påbegyndes kl. 12.00
10. september	Online borgermøde kl. 19-20
17. september	Hovedudvalget behandler budgetforslag og eventuelt høringsbidrag til budget 2026
22. september	Frist for fremsendelse af hørings svar kl. 12:00
23. september	Offentliggørelse af hørings svar
2. oktober	Økonomiudvalget 2. behandler budgetforslag for 2026-2029 og det tekniske budget fremsendes til kommunalbestyrelsens 2. behandling.
3. oktober	Frist for fremsendelse af ændringsforslag kl. 08:00
9. oktober	Kommunalbestyrelsen 2. behandler budget 2026-2029.